

Brussel, 14.6.2023
COM(2023) 327 final

Aanbeveling voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

**houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen over een overeenkomst met
de Verenigde Staten van Amerika betreffende de versterking van de internationale
toeleveringsketens van kritieke mineralen**

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN DE AANBEVELING

1.1. Motivering en doelstellingen van de aanbeveling

Op 16 augustus 2022 hebben de Verenigde Staten van Amerika (“VS”) de Inflation Reduction Act¹ (wet ter vermindering van de inflatie) aangenomen, waarbij artikel (“Section”) 30D van de United States Internal Revenue Code (Clean Vehicle Credit, subsidie voor schone voertuigen) is gewijzigd. Dit voorziet in een subsidie voor de aankoop van voertuigen op batterijen of brandstofcellen in de vorm van een belastingkrediet ten belope van maximum 7 500 USD per voertuig.

Om voor het maximumbedrag van de subsidie in aanmerking te komen, moet een voertuig onder meer zijn uitgerust met een batterij met een minimaal gehalte aan kritische mineralen van 40 % (50 % vanaf 2024, 60 % vanaf 2025, 70 % vanaf 2026, 80 % vanaf 2027), die zijn:

- 1) en verwerkt in de VS of een land waarmee de VS een vrijhandelsovereenkomst heeft lopen, of
- 2) gewonnen gerecycleerd in Noord-Amerika.

Het Clean Vehicle Credit sluit dus in toenemende mate uit de EU afkomstige kritieke mineralen en verwerkte materialen voor autobatterijen uit van de toeleveringsketens van de VS. Dit in tegenstelling tot de invoer van kritieke mineralen en verwerkte materialen uit vrijhandelspartners van de VS, zoals Chili en Korea, of Japan, waarmee de VS op 28 maart 2023 een overeenkomst inzake kritieke mineralen (Critical Minerals Agreement – CMA) heeft gesloten. Dit heeft een negatief effect op de exportmogelijkheden van de EU naar de VS.

Op 10 maart 2023 hebben voorzitter Ursula von der Leyen en president Joe Biden daarom een gezamenlijke verklaring afgelegd waarin zij hun voornemen kenbaar maken om onderhandelingen op te starten over een specifieke overeenkomst inzake kritieke mineralen tussen de EU en de VS (“de CMA”)² om ervoor te zorgen dat mineralen die in de EU zijn gewonnen of verwerkt, kunnen worden gebruikt in voertuigen die in aanmerking komen voor het Clean Vehicle Credit. De VS hebben duidelijk gemaakt dat de sluiting van een CMA nodig is om aan de EU in het kader van het Clean Vehicle Credit een gelijkwaardige status te verlenen als aan de vrijhandelspartners van de VS.

In 2022 heeft de EU voor 8,3 miljard EUR aan desbetreffende kritieke mineralen naar de VS uitgevoerd, wat neerkomt op 16,3 % van de totale EU-uitvoer van deze grondstoffen.

Naast het aanpakken van deze kwesties in het kader van de Inflation Reduction Act zouden de EU en de VS met de sluiting van een CMA ook een nieuwe stap zetten om hun bredere economische betrekkingen te verdiepen en te helpen bij de opbouw van duurzame en veerkrachtige internationale toeleveringsketens in sectoren die van cruciaal belang zijn voor de transitie naar klimaatneutraliteit en voor de veiligheid, met inbegrip van ruimtevaart en defensie.

De VS hebben op 10 maart 2023 een voorstel voor een CMA aan de Europese Commissie (“de Commissie”) toegezonden. De Commissie heeft dit voorstel op 21 maart 2023 aan de Raad van de Europese Unie (“de Raad”) en het Europees Parlement toegezonden.

¹ PL 117-169, H.R.5376 - Inflation Reduction Act, 2022.

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/statement_23_1613

1.2. Samenhang met de huidige bepalingen op dit beleidsgebied

De onderhandelingen over en de sluiting van een CMA zijn in overeenstemming met het algemene handelsbeleid van de EU, aangezien een CMA zou bijdragen tot meer handel en investeringen tussen de EU en de VS en het risico op nieuwe spanningen op handelsgebied tussen de EU en de VS zou verminderen. Deze tweeledige doelstelling is volledig in overeenstemming met het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), dat bepaalt dat de EU “de integratie van alle landen in de wereldeconomie, onder meer door het geleidelijk wegwerken van belemmeringen voor de internationale handel” moet stimuleren³. Zij is ook in overeenstemming met de aard van het strategisch partnerschap tussen de EU en de VS, zoals bevestigd in de verklaring van de meest recente top EU-VS (van 15 juni 2021)⁴, en met de positieve economische agenda van de Handels- en Technologieraad, zoals verwoord in zijn gezamenlijke verklaringen van oktober 2021⁵, mei 2022⁶, december 2022⁷ en mei 2023⁸.

1.3. Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie

De aanbeveling is verenigbaar met andere beleidsterreinen van de Unie.

In haar voorstel voor een verordening kritieke grondstoffen van 16 maart 2023⁹ wil de Commissie haar samenwerking met derde landen versterken door duurzame investeringen in waardeketens van kritieke grondstoffen en andere componenten in de waardeketen te stimuleren en economische kansen om te zetten in voor beide partijen voordelige verwezenlijkingen. De totstandbrenging van strategische partnerschappen in waardeketens voor grondstoffen, bijvoorbeeld via de CMA, is een belangrijk instrument om deze samenwerking te versterken.

Deze aanbeveling is consistent met de voorgestelde verordening voor een nettonulindustrie (Net Zero Industry Act)¹⁰, die tot doel heeft de EU-productie van belangrijke koolstofneutrale of “nettonultechnologieën” op te schalen om te zorgen voor betrouwbare, duurzame en concurrerende toeleveringsketens voor schone energie met het oog op de verwezenlijking van de klimaat- en energieambities van de EU.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

2.1. Rechtsgrondslag

Artikel 218, leden 3 en 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

³ Artikel 21, lid 2, punt e), VEU.

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/50758/eu-us-summit-joint-statement-15-june-final-final.pdf>

⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/STATEMENT_21_4951

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/IP_22_3034

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/statement_22_7516

⁸ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/statement_23_2992

⁹ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader om een veilige en duurzame voorziening van kritieke grondstoffen te waarborgen (Critical Raw Material Act – verordening kritieke grondstoffen) – zie https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/IP_23_1661

¹⁰ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor maatregelen ter versterking van het Europese ecosysteem voor de productie van nettonultechnologieproducten (Net zero Industry Act – verordening voor een nettonulindustrie) — zie https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/net-zero-industry-act_nl

2.2. Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)

Overeenkomstig artikel 5, lid 3, VEU is het subsidiariteitsbeginsel niet van toepassing op gebieden die onder de exclusieve bevoegdheid van de EU vallen. De waarschijnlijke materiële rechtsgrondslag van de overeenkomst die het resultaat van deze onderhandelingen zal zijn, is de gemeenschappelijke handelspolitiek, die in artikel 3 VWEU wordt genoemd als een van de gebieden waarop de Unie exclusief bevoegd is. Overeenkomstig artikel 207 VWEU valt het onderhandelen over handelsovereenkomsten onder de gemeenschappelijke handelspolitiek.

2.3. Evenredigheid

De aanbeveling van de Commissie is in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel en is noodzakelijk in het licht van onze doelstelling om ervoor te zorgen dat uit de EU afkomstige kritieke mineralen en verwerkte materialen voor batterijen voor elektrische voertuigen niet worden gediscrimineerd en bij de toepassing van het Clean Vehicle Credit dus worden beschouwd als afkomstig uit een *“land waarmee de Verenigde Staten een vrijhandelsovereenkomst hebben gesloten”*.

2.4. Keuze van het instrument

Besluit van de Raad.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

3.1. Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan

Niet van toepassing.

3.2. Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan

Niet van toepassing.

3.3. Raadpleging van belanghebbenden

Bij de toepassing van het Clean Vehicle Credit zijn relevante belanghebbenden geraadpleegd over de mogelijke voordelen van het waarborgen dat uit de EU afkomstige kritieke mineralen en verwerkte materialen worden geacht afkomstig te zijn uit een *“land waarmee de Verenigde Staten een vrijhandelsovereenkomst hebben gesloten”*. Er zijn meerdere hoorzittingen en dialoogbijeenkomsten met het maatschappelijk middenveld georganiseerd. Dit komt bovenop publieke debatten in of georganiseerd door het Europees Parlement en de lidstaten van de EU.

3.4. Effectbeoordeling

Vanwege de politieke noodzaak om snel vooruitgang te boeken om de spanningen op handelsgebied tussen de EU en de VS in de nasleep van de Inflation Reduction Act te verminderen of te vermijden, en ervoor te zorgen dat in de EU gewonnen of verwerkte mineralen in aanmerking komen voor belastingkredieten voor schone voertuigen in het kader van de Inflation Reduction Act en de uitvoeringsmaatregelen daarvan, is afgezien van de formele effectbeoordelingsprocedure.

3.5. Grondrechten

De aanbeveling is in overeenstemming met de EU-Verdragen en het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

De CMA zal geen gevolgen hebben voor de begroting van de Unie.

5. OVERIGE ELEMENTEN

5.1. Procedurele aspecten

De Commissie zal namens de EU onderhandelen over een overeenkomst tussen de EU en de VS. Overeenkomstig artikel 218, lid 4, VWEU wordt voorgesteld dat de Raad het Comité handelspolitiek aanwijst als het comité in overleg waarmee de onderhandelingen moeten worden gevoerd.

Het Europees Parlement zal overeenkomstig artikel 218, lid 10, VWEU in iedere fase van de procedure worden geïnformeerd.

De Commissie zal deze aanbeveling en de bijlage daarbij onmiddellijk na de goedkeuring ervan openbaar maken.

De Commissie adviseert de onderhandelingsrichtsnoeren onmiddellijk na hun goedkeuring door de Raad openbaar te maken.

Aanbeveling voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen over een overeenkomst met de Verenigde Staten van Amerika betreffende de versterking van de internationale toeleveringsketens van kritieke mineralen

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 218, leden 3 en 4,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De Commissie wordt gemachtigd om namens de Europese Unie onderhandelingen te openen met de Verenigde Staten van Amerika over een overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika betreffende de versterking van de internationale toeleveringsketens van kritieke mineralen.

Artikel 2

De onderhandelingen worden gevoerd op basis van de onderhandelingsrichtsnoeren van de Raad in de bijlage.

Artikel 3

De Commissie voert de onderhandelingen in overleg met [door de Raad in te voegen naam van het speciale comité].

Artikel 4

Dit besluit en de bijlage worden onmiddellijk na de goedkeuring ervan openbaar gemaakt.

Artikel 5

Dit besluit is gericht tot de Commissie.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter